

KANNANOTTO SELKÄYDINVAMMAISTEN HOIDON KESKITTÄMISEEN

Uusi terveydenhuollon laki tuli voimaan 1.5.2011 ja samalla myös selkäydinvammaisten hoito-organisaatio muuttuu Valtioneuvoston asetuksella Erytystason sairaanhoidon järjestämisestä ja keskittämisestä: "*Selkäydinvammapotilaiden akuuttivaiheen hoito, sen jälkeinen välitön kuntoutus sekä elinikäinen monialainen hoito ja seuranta keskitetään valtakunnallisesti Helsingin seudun yliopistolliseen keskussairaalaan, Tampereen yliopistolliseen sairaalaan ja Oulun yliopistolliseen sairaalaan.*"

Akson ry haluaa asetuksen pantavan toimeen sen nimenomaisen sanamuodon mukaisesti. Hyvin toteutuessaan asetus tuo merkittävän parannuksen mahdollisuuksiimme saada asiantuntevaa hoitoa. Suomeen muodostuu kolme selkäydinvammayksikköä, jotka perehtyvät erityisongelmiimme¹⁾. Ymmärrämme, että näiden yksiköiden toiminnan käynnistäminen vie aikaa ja siirtymävaiheessa keskittäminen toteutuu asteittain. Asetus edellyttää, että:

- tapaturman jälkeen vammautunut tulee kuljettaa mahdollisimman nopeasti suoraan johonkin kolmesta asetuksessa mainitusta sairaalasta. Vain henkeä uhkaavissa tilanteissa tai muusta erityisesti tarkoituksenmukaisesta syystä voidaan potilas ensin viedä johonkin muuhun sairaalaan.
- yksiköiden kokemuksen karttuessa ja resurssien lisääntyessä myös välitön kuntoutus siirtyy Tays:n ja OYS:n tehtäväksi. Vain siten, että nämä yksiköt hoitavat meitä kokonaisvaltaisesti "asfaltilta hautaan", saamme puuttuvat erityisongelmiimme perehtyneet sairaalat.
- tavoitteemme kuitenkin on, että Käpylä kuntoutuskeskus toteuttaa välittömän kuntoutuksen HYKS:n yksikön vastualueella ja lisäksi Käpylään kertynyttä erityisosaamista hyödynnetään myös valtakunnallisesti
- tulkintamme mukaan myös ei-tapaturmaisen selkäytimen vaurion saaneet henkilöt kuuluvat asetuksen piiriin
- jokaisen selkäytimen vaurion saaneen henkilön tulee päästä säännöllisin väliajoin sekä aina vamman seuraamusten pahentuessa käynnille monialaiselle selkäydinvammapoliklinikalle, joita siis tulee maahamme kolme. Palvelut on tarvittaessa saatava myös ruotsiksi.
- vaadimme, että jokaiselle meille tehdään edellä mainituilla käynneillä **hoitosuunnitelma**. Osa tarvittavista tutkimuksista ja hoidoista toteutetaan selkäydinvammayksikössä, mutta jos matka kotipaikalle on pitkä, voidaan myös toimia kiinteässä yhteistyössä oman keskussairaalan ja omalääkärin kanssa. Kuntoutus- ja palvelusuunnitelmat tehdään joko alueellisesti tai paikallisesti, mutta yhteisen sopimuksen perusteella tarvittaessa myös selkäydinvammayksikön poliklinikalla.

¹⁾ Kuntoutuslääketieteen lisäksi selkäydinvamman hoidossa tarvitaan mm. seuraavien erikoisalojen lääkäreitä:

neurokirurgia, ortopedia, urologia, gastroenterologia, kipulääketiede, neurologia, fysiatria, lisääntymislääketiede, obstetriikka, plastiikkakirurgia, käsikirurgia, hengityshalvaus ja muut hengitysongelmat, psykiatria, anestesiologia ja geriatria